

Aan het algemeen bestuur

bezoekadres Dokter Van Deenweg 186
postadres Postbus 60
8000 AB Zwolle
telefoon 088 - 233 12 00
internet wdodelta.nl
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag
IBAN NL66NWAB0636756882
BIC NWABNL2G
KvK 6420 8338

datum 18 januari 2024 ons kenmerk Z/23/057819-242275
portefeuillehouder H.J. Pereboom
onderwerp Beantwoording vraag AB 17 oktober wat doet het waterschap voor natuur

Geacht bestuur,

In de AB vergadering van 17 oktober jl. heeft [REDACTED] (Water Natuurlijk) bij agendapunt 3A Kostentoedelingsverordening Watersysteembeheer 2024 het volgende gevraagd:

"Wij lezen terug in een reactie op de zienswijzen dat ons waterschap veel voor natuur doet en daarbij voor een goed leefklimaat voor ingezetenen. Dat is natuurlijk prachtig.

- *Kunt u ons vertellen waar wij kunnen vinden dat u veel voor natuur doet?*
- *En hoe veel is veel?*
- *En hoe doen we dat ten opzichte van andere waterschappen?"*

Deze vragen werden ingegeven door een passage binnen de omkaderde tekst in de reactienota bij de besluitvorming over de Kostentoedeling 2024. Deze tekst was bewust voorzien van een kader, omdat deze afkomstig is uit het AB voorstel "Uitgangspunten ontwerp kostentoedeling 2021" van 26 mei 2020 aangaande de aanpassing van de Kostentoedelingsverordening 2021.

Wij hebben toegezegd de vragen schriftelijk te beantwoorden.

Waar is vindbaar dat WDODelta veel doet voor natuur

De inzet van WDODelta voor natuur is verweven in de vele werkzaamheden van het waterschap. Aan de hand van de hoofddoelen van het waterbeheerprogramma worden hieronder voorbeelden gegeven wat we o.a. voor natuur doen. Door de sterke verwevenheid is het zeer lastig om alles op te noemen.

Momenteel zijn we bezig om de evaluatie biodiversiteit af te ronden. Naar verwachting zal deze dit voorjaar aan het AB aangeboden worden.

Daarnaast staat er voor 2024 ook een landelijk midterm review KRW gepland. Deze wordt eind van dit jaar afgerond en zal dan ook aan het AB worden verstrekt met een toelichting voor de situatie bij ons waterschap.

Hoeveel doet WDODelta voor natuur

Vanuit het hoofddoel "Wij zorgen voor voldoende water" houden we met natuur o.a. rekening door:

- Het beheren van de waterpeilen die optimaal zijn afgestemd op de functies en het huidige gebruik ondersteunt in een gebied. Zo ook de functie natuur.
- Het beheren en onderhouden van de watergangen. Daarbij houden we rekening met de beschermde soorten. Het maai- en baggeronderhoud is afgestemd op deze soorten. Daar waar kan blijven bijvoorbeeld oeverplanten staan. In de zomer blijft bijvoorbeeld gemiddeld in 70% van de watergang 1 oever staan.

- Het beheren en onderhouden van waterbergingen en vispassages op een natuur-inclusieve wijze. Een voorbeeld daarvan zijn de waterbergingen in de Raarhoek bij Raalte waar het onderhoud afgestemd is op de aanwezige (potentiële) biodiversiteitswaarde.

Vanuit het hoofddoel "wij zorgen voor schoon water" houden we met natuur o.a. rekening door:

- Het zorgen voor een goede ecologische, fysische en chemische waterkwaliteit passend bij de functie van het oppervlakte water. Zo ook de functie natuur. We doen dit o.a.
 - o Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers, natte zones en migratievoorzieningen voor land- en waterdieren in de KRW waterlichamen.
 - o Door het terugdringen van invasieve exoten, die o.a. de inheemse natuur bedreigt. Dit doen we o.a. in Natura 2000 gebied de Wieden en Weerribben, waar kranswiervegetaties nu worden bedreigd door invasieve exoten.
 - o Het vergunnings- en handhavingsprogramma doorlopend uit te voeren om te voldoen aan de waterkwaliteitsdoelstellingen. De watergerelateerde planten- en dieren hebben hier baat bij. Zo controleren we teelt- en mestvrije zones.
- Het zorgen voor schoon effluent. De watergerelateerde planten- en dieren hebben hier baat bij.
- Het aanleggen van vismigratievoorzieningen in KRW waterlichamen en op prioritaire locaties in niet KRW- waterlichamen.

Vanuit het hoofddoel "wij zorgen voor bescherming tegen hoogwater" houden we met natuur o.a. rekening door:

- Het beheren en onderhouden van de waterkeringen. Hierbij houden wij rekening met biodiversiteit door bijvoorbeeld de keringen "bij vriendelijk te onderhouden". Dit doen we door de keringen niet in 1 keer geheel te maaien, maar in gedeeltes.
- Het bestrijden van de muskusratten, die van invloed zijn op de inheemse waternatuur.
- Het uitvoeren van het hoogwaterbeschermingsprogramma, waarbij kansen voor biodiversiteit worden meegenomen.
- Het volgen van het beverprotocol om onze doelen te bewaken in relatie tot de beschermde bever.

Vanuit het hoofddoel "wij dragen bij aan een duurzame toekomst" houden we met natuur o.a. rekening door:

- Het nemen van maatregelen t.a.v. CO2 reductie, gebruik van primaire grondstoffen, broeikasgasreductie en energieneutraal in 2025. Zo hoopt WDO Delta bij te dragen aan het verminderen van de gevolgen van klimaatveranderingen en de gevolgen daarvan voor de natuur.
- Het werken aan het verminderen van restafval door o.a. maaisel aan te wenden als bodemverbeteraar. Zo draagt het waterschap ook bij aan een beter leefmilieu voor bodemdieren.
- Het werken aan herstel en behoud van biodiversiteit in oppervlaktewater, land en bodem. Naast de hierboven genoemde voorbeelden:
 - o Hebben we het deltaplan biodiversiteit ondertekend.
 - o Beheren we terreinen van WDO Delta daar waar mogelijk, bij bijvoorbeeld rwzi's, op een natuur inclusieve werkwijze.
 - o Komt in maart 2024 in het AB de beloofde tussentijdse evaluatie biodiversiteit.

Vanuit het hoofddoel "wij versterken de verbinding met de samenleving" houden we met natuur o.a. rekening door:

- Het samenwerken om zo met onze assets bij te dragen aan blauwgroene netwerken voor biodiversiteit.
- In het recreatief medegebruik de mogelijkheid te hebben om paden af te sluiten voor al het recreatief medegebruik als dit voor de functie natuur noodzakelijk is. Bijvoorbeeld in weidevogelgebieden (hebben we het onderhoudspad tijdelijk afgesloten langs de Noord-Zuidleiding bij Luttenberg) of het creëren van rustgebieden (bijvoorbeeld voor het creëren van een rustgebied op landgoed de Kranenkamp in Diepenveen).

Onze dagelijkse werkzaamheden zijn gericht op de diverse elementen binnen ons waterschapsgebied. Daar is natuur onlosmakelijk mee verbonden. Wij doen hier dan ook veel voor. Zowel in het algemeen als door middel van specifieke projecten.

We zijn echter niet in staat om onze werkzaamheden voor natuur in geld om te rekenen. In de wettelijke verslaggevingsrichtlijnen, waar onze financiële administratie op is afgestemd, is "natuur" namelijk niet als afzonderlijke kostensoort aangemerkt.

Hoeveel doet WDODelta voor natuur t.o.v. andere waterschappen

Zoals in het vorige antwoord reeds is benoemd, is de inrichting van onze financiële administratie gebaseerd op de wettelijke verslaggevingsrichtlijnen. Daarbinnen wordt onderscheid gemaakt tussen verschillende kosten- en opbrengstsoorten. Uiteindelijk moet deze structuur tot de twee voor ons waterschap van toepassing zijnde kostendragers (watersysteem & zuivering) herleidbaar zijn. Op deze wijze zijn waterschappen onderling vergelijkbaar (o.a. voor de benchmark).

WDODelta heeft er voor gekozen om de kosten- en opbrengstsoorten te clusteren tot een 4-tal programma's. Het gaat daarbij om het in beeld brengen van de kosten die gemaakt worden voor de hoofddoelen van ons waterschap. Binnen al deze structuren is er geen afzonderlijke en verplicht voorgeschreven kosten- en opbrengstsoort voor natuur opgenomen. Dat maakt dat de inspanning voor natuur niet onderling vergelijkbaar is met andere waterschappen en dus ook niet in benchmarks tot uitdrukking komt.

Het dagelijks bestuur van het
Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris

de dijkgraaf

